

Wopisani se dopisi ne čekaju. Priglasna se pisma, oglasi itd. čekaju po običnom cijeniku i po dogovoru. Isto tako je sa prilozima. Nalzi se šalja poštarom na posrednicom (assegno postale) na administraciju „Naša Sloge“, Ima, predamo i najbližu poštu valja točno označiti.

Komu list nedođe na vrijeme, nek se javi odgovarajući u otvorenu poštu, za koje se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše: „Reklamacija“.

Iskazi svakog četvrtka na str. 4.
Dopisi se ne vraćaju ako se ne poštaruju.
Nobilijepovani listovi se neprimaju. Prodplata u poštarstvu stoji 45 for, za seljake 22 for, na godinu. Razmjerno for. 27/4 i za pol godine. Irvan carovine više poštarine.
Na malo jedan broj 5 novč.
Uredništvo i administracija nalazi se u Via Farsetto br. 14.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Slagom rastu male stvari, a sloga sve pakvari. Nar. pol.

Slavenski kršćansko-narodni savez.

Dne 1. t. m. došlo je napokon na carevinskom vieću u Beču do željenoga saveza slavenskih zastupnika raznih plemena. Vrude naše želje nisu se doduše posve ispunile, ali učinjeno je već tim mnogo, da se je u obće ustrojilo klub slavenskih zastupnika, s kojimi će morati da ručna vlada i naši narodni protivnici.

Nakon višednevnih dogovora složili se naši zastupnici u jedan klub pod imenom „Slavenski kršćansko-narodni savez“, koji broji već danas 36 članova i kojemu će bez dvojbe pristupiti u nedalekoj budućnosti i drugih zastupnika slavenskoga nam brade.

U tom klubu jesu svi slovenski zastupnici, svi Hrvati, nekoliko Rusina i Čeha. Zalimo što neima u njemu i dvojica zastupnika Srba.

Klubu na čelu nalaze se privremeno kao predsjednici dr. Bužat (Hrvat), Baršinski (Rusin) i dr. Sušteršič (Slovenac). U parlamentarnu komisiju bijahu izabrani: dr. Laginja, Biankini, dr. Ferjančić i dr. Gregorec.

Program saveza glasi: U tom savezu sjedinjeni državni zastupnici sačinjavaju pod imenom „Slavenski kršćansko-narodni savez“ samostalni parlamentarni skupnin, pa se obvezuju, da će se držati sljedećega programa: Slavenski kršćansko-narodni savez nastojat će oko toga, da se usagradi javni život u vjerskom, kulturnom, socijalnom i gospodarskom pogledu na pozitivno kršćanskom temelju; da će se svom odlučnošću boriti za bezuslovnu ravnopravnost svih naroda, napose za narodne pravilke i prava svih slavenskih naroda na temelju narodnoga prava i kršćanske pravednosti, kao što i za potpunost slobodu crkve.

Poglavita će zadaća biti, raditi u smislu kršćansko-socijalne reforme za kulturno i materijalno poboljšanje ljudstva, nada sve radničkih razreda: poljodjeljskoga, obrtničkoga i radničkoga na osnovu zadržane organizacije i autonomije staleža. Savez uvažuje državno-pravne programe onih svojih članova, koji sudime državne uredbе obzirom na svoj povjestički razvika ne smatraju definitivnimi, te prima na znanje odnose u parlamentu dne 30. marca 1897. predane državno-pravne ograde glede češkoga i hrvatskoga državnoga prava.

Savez će podržavati prijateljske odnose s katoličkom strankom i slavenskim klubovi Čeha i Poljaka; suzbijat će liberalne i nacionalne Niemce glede predsjedništva i većine.

Novi će klub svakako igrati značajniju ulogu u carevinskom vieću. — Samo je žaliti postupak dvojice srbskih zastupnika. — Od početka, pa do posljednjega časa oni su sudjelovali kod razprava za ustrojenje jugoslavenskoga kluba. U posliedn: časa su odstupili, a to radi kršćansko-socijalne strane klubskoga programa. Zar ti Srbi i pravoslavni nisu također kršćani? Mi mislimo pače, da bi kršćanski pravac kluba mogao biti u priloz njihovim posebnim težnjama. Moguće, da hrvatski zastupnici neimaju razloga žaliti, što se su dva srbska druga odijela, jer će tako imati slobodnije ruke i na da biti vezani na nikakav obzir; ali je žaliti, što se srbski predstavnici iznevjeruju slavenskoj uzajemnosti i odjeljaju od slavenske brade, stavljajući tako zapriekie onom razvoju jedinstva, za kojim toliko težimo.

Hrvati, dobroćudni i popustljivi, tolikokrat začuju nadu kao da će ipak biti moguće doći do nekoga sporazumka; ali eto u najodlučnijem čas brada Srbi okrenu leđa i buče, da nas razotaraju. Hrvati iz Dalmacije i Istre, njih jedanast na broju, bili su spremni, da s obzirom na dva

srbska zastupnika nazovu klub jugoslavenskim klubom a ne klubom hrvatskih i slovenskih zastupnika. Na sva popustljivost nije pomogla. Bila je dostatna riječ „kršćanska“, a da pruži izlika srbskoj braći, kako bi jedinstvo pokopali. Na jedinstvo ostaje uzprkos njim, koji će sada osamljeni bez uporišta i dodira lutati po parlamentu. Koliko je Slavena u Beču, svi su našli svoj klub, kojemu da se priključe: samo dva Srblina stoje van svake kombinacije.

Dopisi.

iz Beča, 7. aprila 1897. — Prošlih dana bilo je ovdje silnoga komešanja. Ministarstvo dalo je ostavku. Zastupnička kuća još nebi konstituirana. Puna su bile novine glasova, da je grof Badieni želio imati većinu iz Poljaka, Čeha, njemačkoga ustavovjernoga veleposjeda, nekjih njemačkih liberalaca i njihove pripadine Talijana. Kad nije mogao toga doseći, da je dao ostavku. Kriza je trajala tri dana, i svršila tim, da Njegovo Veličanstvo nije primilo ostavke, nego loče da isto ministarstvo Badieni-a bude i na dalje na čelu izvršujućih oblasti.

Da nije došlo do gori spomenute većine, ima se pripisati Mladolohom. Oni su imali u rukuh, loče li se stvoriti ona većina ujedno sa njemačkimi nastavovjercima i liberalci, ili sa Poljacima, Hrvatima, Slovincima, Rusini i njemačkimi katolicima. Oni su se odlučili za ove. Tako je nastala parlamentarna većina, neodvisna od vlade, koja se je jučer kao takova i pokazala. A pokazala se je poglavito kod izbora predsjedništva. Za predsjednika bio je izabran dr. Kathrein, za I. podpredsjednika David vit. Abrahamoviez, za II. podpredsjednika dr. Kramarč. Prvi je katol. Niemac, drugi Poljak, treći Čeh. Da se je prvom i drugom dalo prvenstvo pred trećim, uzrok je u tom, što su obojica bili već prije podpredsjednici.

Medju zastupnici, proti kojim neima prosjeđa, te koji su već u jučerašnjoj sjednici oviroljeni, jesu iz Istre prof. Spiničić, dr. Rizzi i dr. Gambini; a nisu medju njimi nit dr. Bartoli nit dr. Laginja. Medju neovirovljenimi iz Trsta jesu Hortis i Mauroner; a medju neovirovljenimi iz Gorice dr. Verzagnaasi.

Gospoda Latini podali su jučer upit na gospoda ministra predsjednika glede tobožnjega prognojanja Talijana u svih trih pokrajnih Primorja. Traže od vlade, da poduzme shodne mjere, da budu Talijani slobodni u izvršivanju svojih prava, osobito prava izbora. Kod svega još su tako drzoviti! Pravo je doviknuo Spiničić, kad se žitalo o slobodi koju zahtjevaju Talijani: „da sve nas pobiju!“ Drugu slobodu neznam već koju trebaju.

Zastupnici dr. Laginja i prof. Spiničić, te dr. Gregorečić i grof Coronini postavili su jučer prešne predloge glede poseve abnormalnih odnosa u Primorju, glede toga, da dobiju Hrvati i Slovinci Primorja državljanska prava, i imenito glede množine zatvorenih Hrvata i Slovenaca u Istri, Trstu i Gorici.

Ti prešni predlozi razpraviti će se neki u današnjoj neki u sutrašnjoj sjednici. Većina parlamentarna je jučer također dihićula adresu na prestolni govor.

Danas su na dnevsom redu razni prešni predlozi, prvi o postapku kod izbora u Galiciji. Postavlja ga soc. demokrat Dasinski i drugovi, i zagovarua jako žestoko, uz neke druge. Prešnost predloga primila se je jednoglavno, te se predlog stvarno već razpravlja.

Iza njega dolaze razni predlozi obzirom na jezikovnu naređbu za Česku; onda jedan glede posluvanja na željeznica; pak spomenuti glede Primorja. Ovi će jedva sutra doći na razpravu.

Buzet 5. aprila 1897. — Odayle vam se nije nitko javio ni u vrijeme izbora, ni poslije izbora. Skoro nije bilo ni razloga, jer su kod nas izbori protekli kako uvijek od desetak godina amo. Naš je puk već tako osvješćen, da znade dobro razlikovati prijatelja od neprijatelja i da se ne dade zavarati ni od novca, ni od strahovanja, ni od praznih obećanja, ni od laži, koje su se u novo doba stale širiti od izdajica tamo preko Učke. Propunajte našu občinu i širinom i daljinom nečeta nadi ni jednoga, koji bi povjerovao novim krivim prorokom, osim starih prodanaca, kojim su dobro došle stare laži u novoj odjeći, da nuđu glas savjesti i da se izkazuju kao slabi sluga stajalih gospodara. Izključite zaslijepljene Dragučane i Humljane i uvidit ćete, da ovdje nema više ni šavenjačtvu. To se je dokazalo najbolje kod izbora u petoj kuriji. U odjeljku buzetskom nisu smogli ni osamdeset glasova od 2000 izbornika. Tih osamdeset dao je grad Buzet sa nekoliko njih iz Reparca i iz Podrečaka. Da ste ih videli, kako su bili pokunjeni! Ta kako neće kad je naših, bez ikakove agitacije, dalo 700 svoj glas, a barem 300 jih otišlo, jer njih se nije dalo čekati na red, kad su vidili, da smo u progromnoj većini. Proitivnici su pomagali nešto nade u Crnicu, ali njim se nada izjalovila, jer su Crnicani i opet pokazali, da u bratskom kolnu neće da budu zadnji. Nečemo vam kazati, koje se je selo najviše odlikovalo. Svi su učinili svoju dužnost kako pravi Hrvati i kako pravi Slovinci.

Ni u Vrh nje bilo drugče. Nekeje prodane duše htjele su pomutiti Svisvećane sa novo skovanim slovinstvom, al nisu ništa polučile. Svisvećani su bistrer glave i pošternajci, pa su razumjeli kamo bi jih se htjelo zapeljati. U Račicah su propali grofovi također htjeli zavesti puk, ali se ovaj ne daje peljati od onih, koji vrijeđaju postenje račičkih žena i trube u svijet, da su Račičani njihova kopilad, njihove sluge, njihovi sočali. Vrhunci i Sovinjeci su se i taj put pokazali kako pravi junaci. Prema njihovoj slozi protivnici nisu smogli ni deseti dio glasova, premda su, proti dosadašnjem običaju dielili glasovnice hrvatskim jezikom pisane.

U odjeljku laniškom, gdje su birali samo naši kršćani, nisu se protivnici podufali otvoreno u borbu. Htjeli su prevarom izvjoštiti pobijdu. Turali su ljučevom listice u ruke velec, da to je slovinska lista. Razkrinkalo jih se brzo i ostali su osramoćeni. A znate koje su to deljeje? Privravdani kernelj i sladki medeni Jakov Marčelja sa svojim sinovi. Kako nemaju sreće nigdje, tako je nisu imali ni ovdje, a neće je imati ni drugdje, jer od ovakove muke ne može nikako smiestiti pogacé!

Izbori u četvrtjoj kuriji su prošli gladko. Šarenajci ili lažni slovinci nisu se ni pokazali. Doduše došlo jih je nekoliko, njih pitati, da li se plaća žurnada, a kad njim je spastelj kazao, da za to nema kredita, otišli su doma sa repom među nogama.

Sirote Talijani nisu bili ni u gradskih izborih sretni. Diglo se na noge sve činovništvo, sva „inteligencija“, sav veliki „cenao“, pa ipak nisu smogli nego punih 27 glasova, a naših je bilo do 100. O tuznu buzetsko talijanstvo, na što si ti spalo!

Kako drugdje, tako je i ovdje svaka stranka dala oduška svojoj izbornoj pobijdi. Naši su na dan izbora naših dičnih perjanica Laginje i Spiničića palili kresove kako nikad jošte. Odlikovali se osobito Grimalda, Račice, Vrh, Sovinjak, pa okolo Buzeta Sv. Ivan, Štrpud, Sv. Martin, Počekaj i Jurčići. Svi kažu, da takove razsvjete još se ovdje nije vidilo. Slameci su pak naš stanicom buzetskom zapalili kries do neba. Dva su dana sjekli smrekovinu.

Grad Buzet se je također veselio ne svojoj, nego tudjoj pobijdi, jer po njemu bi sve bilo pračalo. Al to nije bilo pravo veselje, to je bio tek izljev srčbe i jada, što on po sebi ništa ne može. Svoj jad, svoji avit kulturni je izkalio pred stanovita Hrvata i Slovenaca u Buzetu. Razsvjetom je ravnao spastelje, a serendanami buzetski „čiči“. Od ovih sjede danas u zatvoru otac, majka i sin, kao otkrivljeni sbog pravne krađe. Ne zavidjamo „spasitelj“ tako plemenitih vodja i snradnika. I ti ljudi imali su prvu riječ u Buzetu. Njihova je svagdje valjala. O Buzete, Buzete, mogli bi sbilja nađ tobom propalcati kako i Jeremija!

Čros mjeseca marca. Poznat je jur čitaočom „Naša Sloge“ uspjeh izbora fiducijara na otoku Cresu. Za petu kuriju imali smo naše fiducijare u Belom i u Štinanu; protivnici su pobiedili u gradu, s kojim su morali glasovati, ako i proti pravici. Valum, Lubenica i Orlea. Na 3. marca birali smo u Batajnah fiducijare za vaujske občne, gdje smo za tri glasa podlegli, kako i zašto, vidit ćemo niže.

Šta se tiee izbora pete kurije u gradu Cresu, veći ćemo, da je tu bilo kod ovakvih okolnosti nemoguće pobiediti. Puk u gradu Cresu dieli se u tako zvane članove, trgovce, zanatlije i kopacé. Prvi su talijani puro sangue; trgovci i zanatlije vladaju se po onom: ubi bene, ubi patria, to u šarenajci u pravom smislu rieči, kopacé su čisti, tvrdi i odlučni Hrvati. Vlastela, trgovci i zanatlije, loliko su protubudjeni i upućeni barem u glavnih načelih narodnostne politike, to se ita najveć zahvaliti zlošretnoj Legi, u koju su svi upisani, ako svi i nerazume čisto kamo smjera ta nesreća. S druge strane creski kopacé nezna, što je politika, što narodnost, što političko-narodna borba. Za čudo je u istinu, kako se u sadašnje vrijeme može nađi puk, i to puk, koji s'nuje u gradu, a tako je neuk u tom posu. Tomu su dva uzroka: Prvi je, da su misli creskog kopacé, radina kao mrav, uprte u zemlju, nađ kojom se poti od rana jutra do crne noći, a on malo mari za sve. Što je oko njega, kada to ne spada na obavadjivanje zemlje. Drugi je uzrok, da je u vrijeme izbora, budi obđinskih, budi zemaljskih ili državnih, creski kopacé naučim se s onim, koji za prvi najmi ili bolje plati, a to ne iz zlobe, nego zato uprav, jer nepozna važnost izbora i njegovih posljedica. Creska gospoda drže navlaš kopacé u neznanstvu o toj stvari; ali je žalostna, da se nije našla s naše strane nijehula osoba, kojih je ipak u Cresu bilo, a ima ih i sada, da ih nije o tomu podučila.

Da je gori navedeno istinito, neka svjedoci što sledi:

Dne 16. febrara, kad su se u Cresu birali fiducijari za petu kuriju, došlo ih je na izbor prilično iz Lubenica i Valuna (iz Orleca niti jedan, ni za nas ni proti), iz grada glasovalo ih je s nama kakovija desetak, ločim od protivne strane nije za stalno nitko izostac. Pitati će se: gdje su bili kopacé? Što osamdeset (180) skupio je načelnik tobož na radnju na pokopalištu, tu su došli e podne kao na zapovied na glasovanje, prodali su dakie seba i svoju narodnost za jednu nadnicu ili žurnadu.

Osamdeset imao ih je ne radnji liekarnik Colombis, a šestdeset biskup Petria (budi rečeno mimogred, da nije biskup najbrže zato ni zneo).

Po njekome smo poslali na polje, gdje su bili na radnji, jer, čudite se, isti fiducijari iz grada, za koje smo glasovali, nisu došli na glasovanje, nego su otišli svaki za svojim poslom, pa mislite, da se je na poziv tko odazvao? Niti jedan.

Med ostalimi bio je brat onoga, koji je znao sve tako liepo pripraviti, i koji je istotako bio fiducijar, pa sasvim da pozvan, ostao je na polju kopajući do tamne noći.

I. I. D. D. Zagreb, Zrinjski trg broj 20.

Kad se je izbor dovršio, sakupilo se nekoliko trmontanskih bravara u civilnom odijelu (sinovi vlastelskih obitelji, koji nisu bili sposobni za nauku, pa su veći dio godine po svojih stanih, a takovih ima u svakoj vlastelskoj obitelji) i drugog smišta, prošli su šenkajčić pred kućom, u kojoj su bili naši sakupljeni. Kad je pak ta dostojna družina došla do tuga, a na čelu joj capu-bravar, zapjevao on: „nella patria dei Rossetti“.

Došlo je vrijeme za nas, da odputujemo iz Cresa, te se naši uputili iz kuće do morske obale, pjevajući: „Još Hrvatska ni propala“. Kada to začu u svoj stan načelnik, izadje na ulicu i počeo kao mahnuti priredit zatvorom sad ovomu sad onom, jer da je u Cresu jednom samo na godinu dopušteno vanjskim pjevanjima, to na dan sajma. U to dođu na morsku obalu upravitelji valunski i lubenički, koje napade načelnik svojom prirodnom neotanasošću i nenjudnošću, te će za svoje izraze pred sudom odgovarati, kamo je već od Valunskoga upravitelja predana tužba. (Već bijaše osuđen na globu od 40 for. up. urc.) Dođe i c. k. kotarski poglavar i oružnici, kojim načelnik naredi, da zatvore *Dinka Krivičića* iz Valuna, našto stražničtar odgovori, da nema uzroka, a da nije oružnika, načelnik nas dade po svojih čauših sve zatvoriti.

Jednoga je mladića iz Valuna u istinu redar uhrvat'o, ali je zato na sudu tužba proti njemu i proti načelniku.

Kod svega toga nije bilo nijednoga creskoga kopaca, a bravari su uvijek načelnika pratili. Kad su nedjelju zatim kopaci došli što se je sve dogodilo, skupili se u liepomu broju, svakako ih preko petdeset, i u znak prosvjedne štetai cieto popodne gradom pjevajući: „Još Hrvatska ni propala“, a jače bi pjevali, gdje su vidili vlastelu na okupu, svi morali su slušati i mračiti. To se je druge nedjelje i na pustni četvrtak ponovilo. Imali smo sgodu progovoriti sa više Creskih kopaca, svi jednoglasno vele: *zać nam ni kigod shumčić da su to rotacijoni, nebi bilo što tako ne. Kada bi nam bili naši popi štunačići onu poslanicu biskupa, kako su to vanjski popi učinili, bilo bi drugije. Našemu Erkolu, kad je šil na ranj misli, pala je više put kurla iz ruke, a supkon i svića; plocan su nan, istinu je, proštili na vejoj misli, ali ča mi razumimo ako nanu se ne razumudači.*

Jeli dakle istina što sam goru naveo, da je naime creski kopac, čisti, tvrdi i odlučni Hrvat ali u pogledu narodnostne borbe sa sv m još spava. Na komu je da ga probudi? Ostaće pitanje. Takovi su bili i vanjski nazad de-etak godina.

Dva, tri dana prije izbora došao bi po koji kaputaš iz Cresa po selih, pa bi rekao: ako dotje taj i taj dan u grad, dobiti će forint. To bi ti sve hrilio, bez pitat, kamo i za koga. Ali danas je na vanjšini sve drugije, nudjali su jur i pet forinti pa nije bastulo.

Da predjemo na izbore silucijara za vanjske obćine, koji su se obavili dne 3. tekučeg marta na Batajinib, moramo reći, da smo sami krivi, što smo izgubili. Prije svega slaba je bila i mlitava priprava. Vidi se, da su se nejkvi sveti-nici zauzeli kod svojih, drugi malo ili nimalo. a ono što je najgore, nije bilo glave, koja bi svim tim ravnala, svaki svećenik radio je u okružju svoje postaje. Neznamo jeli bilo komu što preporučeno od naših prvaka, svakako u dielu se toga nije opazilo. Došlo ih na glasovanje iz svih sela. Iz *Šitana, Martinšćice, Lubeni i Valuna*, nismo imali nijednog protivnika a iz svih drugih sela bilo ih više proti nego za nas; iz *Orleca* pako svi protivni. O podne bili smo je-inaki sa 41-41 glasova, ni jedna ni druga stranka nije već mlalu izbornika; izbor se nije ima zatvorit do 2 sata posle podne. To videći *Ospići* *Koto* (Bajječ) zajase na konja, poleti u Orlec i dovele trojicu, dignu jednogu od tih iz postelje, koji glasovaše za protivnike i tim bi odlučen uspjeh izbora.

Da je kod njih glasovalo i onih, koji nemaju pravo glasa, jer neplaćaju pet forinta porea, to znamo, i za nekoga smo ondje, ako i bez koristi, prosvjedovali.

Nije čudo, što su svi Orlećani glasovali za protivnike, jer treba znati, da Orlec, koji broji 332 stanovnika, ima 300.000, *četim tristo hiljada forinti, uknjižena duga; ako se pribroji što nije uknjiženo, dođe na svakoga stanovnika hiljada forinti duga, to duguju sve cresanom, ponajviše Bajčićem-Rokom.* I ostali, koji su glasovali za protivnike, morali su to učiniti, jer zaduženi su izvan dvojice, trojice. Na našoj strani bilo je desetak staraca od blizu 80 godina, bilo je *deset svećenika*; žalbižba nije bilo med njima *papa Iva* iz Vrāne, a njegov je bravar

proti nama glasovao. *Pōpe Ica*, ja neznam kako bi to tumacio, tim više, što se radilo proti onomu *Koljevinu*, koji vam je toliko zla učinio, a da nije hrvatskih svećenika, bio bi i više i?

Franina i Jurina

Fr. Spamećnjš se Jurino, kako je ono Lubertičina batil za Hrvatsku dok se ni na mačka nameril?

Jur. Bože moj, ter je bil frigan i pečen s Mirotom, Mandićem, Spincićem i s drugimi Hrvati.

Fr. Tako ča bi to reč, da je banderu obernul?

Jur. Napuni prascu korvita kada kvili, pak češ videt ča će storit.

Fr. Ča je temu tako!

Fr. Da je počelo njavkat i pul Turak.

Jur. Za sada još tamo cvili, ma bi moglo još s vremenom njavkat, ako komu nepresede.

Fr. Ki bi mi bil rekao još pred leto dan, da će se jedan Lovrinov ali jedan Vlah, jedan Dukić proto, Marotić, Serdoč, al on Svetomatejski bradaš, bratit sa izdajciami naroda, jas bi mu bil pljunil v nos.

Jur. Dazi ti, jas njim nizam veroval ni kada su bili va zastupstvu.

Fr. Si jh jur čul kakvevi su ono bili Hrvati?

Jur. Ja na zajtku.

Fr. Ča biš rekao, ki će bit va Rukavcu za poteštu?

Jur. A ki drugi lego Slovarid.

Fr. Ča tako misliš, da j' Medina za miš va Poreč ih dil?

Jur. Aj ni, zać se j' nebore dobralno najil i napil zmulatu.

Fr. Ča je istina, da bi niki Pomerški nadatac hotio postati delegat?

Jur. Za nešto se nadimlje u *Somieru*. Je tako je, ali se dan danas crkivo nerone, niti od njih ne delaju vrtili, a Bog očuvaj sakaga, ki bi ča na kakoven teštamente promenia.

Jur. Prodanci misle, da im je poli nas sve slobodno, ma ča ih puk kriacil navadit.

Fr. Ma da j' Mačići na 6 aprila na Voloskem slabo pasal.

Jur. Ča paraš, da ča mo vavek dobro pasat kako va Pule i Parence.

Fr. Ter bi dobro, da bi ga kigod pameti navadil.

Jur. Namerit čese i namuškarvina, neboj se.

Fr. Ča bi reč, da hode mačići k našemu alkokatu na Volosko kada imaju svojga pul Matulj?

Jur. Pak ča jih nisu vredni splešit.

Fr. Borme su imeli obćen doma poč dva od njih na prvi oboveć meseca.

Jur. Dobro njim stoji!

Fr. Neki propali pazinski Šijor i nudil je našemu kmetu 10 šjurini ako gre za talijansku stran glasovat.

Jur. Pak?

Fr. Naš vredni kmet rekao mi je ovako: Ja sam siromah, ma ču vam dat se-jeno 50 šjurinu ako greste vi za našu stran glasovat.

Jur. Pak?

Fr. Propali Šijor zasramljen reče, da ne gre u za 50 milijari.

Jur. A pasja capa, ča on misli, da nas glas manje valja nego njigov.

Fr. Aj vero ga je naš kmet poštuenu opral, da ča se tega i kletu spamećevat.

Fr. Biš ti veroval, da su buzetiski Šijori, kaši i lačni, delali luminacijon na dug?

Jur. Kako je to moguće?

Fr. Lipo. Šijor Čenčeo uzeja je na račun spasičelja poli paron Plerinu ka-

ratel petrolja i ulja a sada ga ni, ki bi to platil.

Jur. Vero onakov Šijor kakov je spasičelj, neće se oblatit za desetak forinri.

Fr. Slabo ga poznaš, a gdi će ih zet?

Različite viesti.

Visokomu c. k. namjestništvo u Trstu. Bivše obćinsko glavarstvo u Dabačnici — na otoku Krku — bilo je izložilo nove obćinske listine oglasom od dne 15. julija 1896 br. 408.

Dne 17., 18. i 19. novembra 1896. obavljeni su tamo izbori posve u redu i sasna zakonito. Treće tjelo izabralo je naime *Jednoglasno* osam zastupnika i četiri znanjenika; drugo tjelo izabra sa 157 glasova tri sama 2 glasa isti broj zastupni a prvo tjelo izabra sa 33 protiv 3 glasa (sva ova tri iz komisije) isti broj zastupnika.

U takovom miru i redu još se izbiri u Dabačnici nikada neobavise. Ipak to ne bijaše nekim po volji i oni uložise proti izboru utok.

Od tada protekla su puna 4 mjeseca a staro zastupstvo je i danas na upravi. Radi toga upravljamo ovim putem upit na visoko c. k. namjest., da izvoli navesti ona bez dvojbe teške razloge, zbog kojih nije moglo jošie riešiti navedenog utoka.

Uredništvo „Naše Sloge“.

Prečastnomu u ordinarijatu u Trstu do znanja. Iz Lovrana piše nam prijatelj pod gornjim naslovom koliko aliid:

Ovih dana sreću sam u Međevih tri djaka ili školarina talijanske pučke škole u Lovranu. Približiv im se, uvidio sam odmah, da me nekane pozdravili, jer su u mene debelo žalili. Radi toga pozdravim ih ja sa našim krasnim: „Hvaljen Isus i Marija! na što oni meni: „Bona sera!“

Zabolio me taj neumjestni ozdrav na moj kršćanski pozdrav pak rečem djeci: Zarse tako ozdravlja djeco na onako krasan naš pozdrav? Oni mi odgovoriše, da nesmjiju drugačje pozdravljati li odzdravljati, jer da im je tako naložio talijanski mestar, „zać da smo mi Istriani“.

Eto g. uredniče, kako se odgaja našu djecu u pravom kršćanskom duhu, kako se u njima nalada srca njejva za rana otrov nurnje i prezira do iskrnjega a brata svoga!

Iz Voloskoga pišu nam 2. t. mj. Dne 30. marta bio je ovđe nesretni odpadnik Krstić u jednoj krmici sa svojimi prijatelj i jednomisljenici, i to sa Vikom Dukićem, Josipom Marotićem, Franom Brnićem i Vickom ostarom sa kušfina. Nakon poduljeg razgovora ustao Krstić te počeo pripovijedati kako će preuzeti pisarnu od odvjetnika Minacha u Voloskom i kako će radi toga pogostiti svoje prijatelje i gostionci kod Roze, kamo je i svoje *čjerne* pozvao.

Suđed po ovom preselili ča se taj odmetnik u naše mirno Volosko, da i ovđe smuđe, al naša mu tvrda vjera, da ča mu presteti bude li i ovđe nastavljaju svoje djavolstvo djelo.

Iz Beča. Na drugom mjestu priobćujemo radostnu viest o ustrojstvu slavenskoga kluba na cervinskom vieću pod naslovom „Slavenski kršćanski narodni savez“ u koji sa stupili svi hrvatski, svi slovenski i nekoliko rusinskih i čeških zastupnika — u svemu njih 36. Istoga dana, kadno se je ustrojio taj klub, nastala je ministarska kriza i to reč bi razli, što je ministarstvo odlučilo izdati naredbu o jezikovnoj ravnopravnosti u svih javnih uradih kraljevine Češke i što nije moglo skloniti njemačke veleposjednike, da stupe u vladinu stranku. Ministarstvo dalo je 2. t. mj. ostavku, koju nije Njeg. Veličanstvo primilo već dne 5. t. mj. ministarstvu naložio, da ostane i nadalje u službi.

U sjednici carevinskoga vieća od dne 6. t. mj. bijaše na dnevnom rēdu u prvij vrstij izbor predsjednika i dvojice podpredsjednika. Predsjednikom bijaše izabran njemački konservativac dr. Kathrein, podpredsjednici Poljak vitez Abrahamovics i Čeh dr. Kramar. Prigodom tog izbora pokazalo se, da sačinjavaju većinu carevinskoga vieća Česi, Poljaci, južni Slaveni i njemački konservativci.

Iz podivljlog Kopra pišu nam 6. t. mj.: Mla „Nasa Sloge“ i Biti ča vam već davno poznato naše tužno stanje na učiteljštu u Koprnu. Ne možete si pomisliti koliko zla mi pretrpimo u ovom nesretnom gradu. Uvijek treba, da se krijemo pred besnami širitelj „avice coltura“:

Nigdje nismo sigurni, ako samo iz kuće izadje, počev zviždaju i viču za nami: „šćavi porčići“ itd. itd. Ali nije dosta, to, već i napadaju na nas orazjem i kamenjem. Čujte: što se je netom dogodilo! Utorak, 6. ovog mjeseca, kad nam je u 4 sata po podne škola svršla, čekali su nas fakini, postolari i „signoria“ kamenjem pred vratima učiteljšta, te nas počeli lupati i kamenovati. Četiri djaka sa skoro ubili a druge sve kojeg veće kojeg manje dobro natukli. Naš ravnatelj, koji je rodom Slovenac, smijao se je s vratiju učiteljšta, videći, kako nas talijanska „fakinaža“ mrevari i bija. Zalostno ali isfinito!

Do kad ča nas Talijani ovako biti bez razloga? Do kad čemo trpiti toliku sramotu? Do kad čemo živjeti u ovom divljem gnezdju a u sahak frazazona i fakinaža? Kad ča, doći vrijeme promjestašja ovog učiteljšta? Bože! Bože! smiluj se nam sirotam!

P. S. Dočim vam ovo pišemo, pod prozorom baca nam „mularija“ fakinaža“ stjene u smaks vieću: fora i šćavi!

Slavenski djaci.

Napredak talijanske kulture u Liburniji. Iz mošćenike Drage pišu nam 5. t. mj. I ovđe opažamo, g. uredniče, da ako i nismo Talijani, da bismo mogli s vremenom postati. Najbolji dokaz za to daje nam neki odnarodjeni Čiribirac, koji se je ovđe naselio, i koji vam piše i govori talijanski, da ga je milota slušati.

Znajeć, da ča istarskim Talijanom od veselja srca popucati čim doznavaju sa silni napredak talijanstva u ovoj našoj krasnoj Dragi, šaljeimo vam u volosčkom izvorniku jedno pismo toga novopćenoga Talijan: sa molbom, da isto u cijelosti i bez ikakve promjene tiskati izvolite. Ono glasi:

„te go da 1. Lira sterlina ze presto un anno al 19. Magio una tego da dell' meze di Dicembre ma noso che jorno jera 8 e 35 soldi e ti timea adešo me vien di qua f. 2 soldi 12 ad-šo fa conto suo quele 2 L. quanto me vie: 6 per cento

I tego da ti mega dito che tita alla Charica e una altra tego da e ti timea ga ditto che tita dara alla molije dell' Andrich di Clraj quelli 5 che tego da in ultima jera della Rossa“

Nije to krasan, divan, veličanstven jezik?

Surove navale koparskih talijanaša. Na drugom mjestu priobćujemo pismo naših djaka iz Koprā, u kojem nas obaviešćuju o razbojničkim navalah na slovenske djake od strane koparske „Signorie“.

Tomu dodajemo sljedeća junačstva, počinjena od vriednih sinova djedovske kulture: Dne 3. t. mj. vraćao se g. profesor Frankovics sa setnje kući. U prvij ulici kod nekog Lampida opazio je 7-8 mužakaca i 1 ženu. Kad je prošao jedno 15 do 20 koraca, udara mu kamen u glavu tolikom silom, da mu je odmah klubok na tla pao. Pobravl klubok vrati se napram onim junakom, ali se ovi naglo odalečiše.

Dne 7. t. mj. bijaše u Kopru naručenje; nadošo je naših mladića iz čitave bližnje i daluje okolice.

Biš-ni Talijani napadoše opetovno na mirne mladiće, s početka pogrdami i porugami, a kasnije batinami i kamenjem. Naših mladića je više ranjeno a nekoi izgubiše u bjegu klubove. Mi smo brzojavno obavieštili naše zastupnike o tom divljakom postupanju koparskih talijanaša.

Iz Voloskoga pišu nam 6. t. mj. I ovđe doživili smo u prošlom tjednu jedan slučaj, koji turožnja talijansku „avice coltura e civiltà“ prikazuje u njezinom pravom svjetlu. U noći prvoga t. m. bučilo je na javnoj ulici nekoliko mladića odviše elmasno, radi česa ih je noćni stražar opomenuo, da miruju. Među timi mladići bio je i neki Mla A b b a, činovnik u poreznom uredu na Voloskom, koji se va umjestat i ujednu opomenu stražara odazvao sa ricima: „La vadi via se no ghe darò un per de schiaffì po la ghe vadi contar al suo podesta“. Doista liepih rieči za jednoga potomka „dell' avite coltura e civiltà“. Proti tomu A b b a učinila se i kaznena prijava, što je sasna u redu. — Njekoi ljudi dođu odovna Bog sam znađe odakle, ovđe im ide jako dobro pa se tako uzobesite, da vredjaju sve i svakoga, koji nije njihovog političkog osvjeđenja.

Negdje oko 15. prošlog mj. susređ je ovđe na javnoj cesti jedn c. k. poslužnik poreznog ureda na Voloskom nesretnog Krstića, pa ga lepo pohvalio riećima: „Bravo signor dottor, questa volta da ga salò l' Istria“. Nije li ovo bezvrednost jednoga c. k. poslužnika? Ako hoća taj delija, da bude Talijanac, premda rođjen Slovenac, ako hoće dakle, da bude i on

izdajca svoga, rođak i jezika, nako bude, uzaludna šteta, ali kako dolazi ovako toga, da nas tim izazivlje, on c. k. poslušnik? Mi nije to 'provokacija' tvrditi javno, da je jedan Krtić spasio Istru? A od česa molimo ja je spasio? Jednomu ovakvom činovniku prosto je pred svojim predstavljenjem izdati svoj narod i jezik, ali mi nije prosto provocirati nikoga sa ovakvim izjavama.

Kako vidite u c. k. poreznom uredu u Voloskoiu su lično zastupali naši zakletti neprijatelji. Sto gori navedoh pripravani sam dokazati svjedoci a te činjenice postavljamo do znanja slavne c. k. financijske direktorije u Trstu, da se znade kakve ljude imademo ovdje pri poreznom uredu.

Danas je bila kaznena razprava protiv Arbanasa u Krtiću radi uvreda poštovanja. Isti bje odušudjen na tri dana zatvora. Nu prijavi je prizivati hoćemo, da vidimo što će zemaljski sud u Trstu odlučiti na njegov priziv. Čudno je ipak, da toga čovjeka ovdješnje oblasti svedej nazivlju doktorom, premda je on izgubio već prije taj častni naslov. U ostalom mislim, da će akademički senat gradsko sveučilišta već učiniti shodne korake, da se tomu stvorenju zabrani pisati se i nazivati se doktorom.

Krtićev učitelj i sljedbenik Slocarić podnio je bio jednu pritužbu na c. k. zapovjedništvo oružništva u Trstu protiv tebožnjem nezakonitom postupku Voloske žandarmerije, a osobito vodje žandarmerijske postaje napram Krtićevim zavjedbama. Usled ove pritužbe došao je nevjerovatnom brzinom ritmajstor žandarmerije iz Trsta, da vodi istragu protiv voloskih oružnika i njihovom zapovjedniku. U nedelju bili su prelušani u Ručavcu svi od Slocarića navedeni svjedoci, nu niti jedan nije mogao potvrditi, da su oružnici postupali nekorektno a sam Slocarić (Vinko Dobroviti) tvrdio je, da on nije potpisao goriopomenute pritužbe. Vidjeti čemo, što će oblasti na ovakovu krivju pritužbu, na ovakovo zavarivanje oblasti i javnoga mnjenja.

O razpravi protiv Krtića izvijestit ću Vas dojdajući put obitrijne.

Kako je mislio i radio prije 12 godina Mate Radosević pok. Vida iz Medulina i kako misli i radi danas? Pred 12 godina prigodom izbora za carevinsko vijeće na Puljsini pisao nam je Mate Radosević pok. Vida iz Medulina, današnji veliki Talijanas ovo:

"Diena Naša Sloga"

Već kuhan u sebi toliko lit kako lonac u ogradu, ali sada mi je pošlo priko; ja ću vam dokazat lipih stvarih od naše gospode puljske, koji se drže za ljude poštene i naučene nobile.

N. 20. maja p. . . kada je bio izbor fiduciara u Pulu po zakonu kako presidente bio je naš Početak g. Vaserman i drugi fiduciari i jedan komisar Kapitanov G. Izbor držao se u sali od početšarje (nella sala municipale) dakle ni bilo dosta, da drže red ovih spora imenovani; došao je u satu g. dotur Barsan, G. nodar Stanic, nodar Glezer i jedan drugi, pak praznoglavac gospodin Ludovic Artuži, nećak po ženi Dotnra Barsana, ovoga neznamo kako poštiti; ali dotur eli što drugo; znamo, da kad je bio njegov stric Barsan pošetat, bi ga reprezentiva u judiciju. Vidite dakle, kako mi zovemo naše avokate, da daju s nami u sudstvo za kakovu pravdu, onda jim je treba zadosta dati, dva, tri i pet forina, a oni dan su došli prez plaće. Vam dokazujemo od ovoga gospodina Artuža: nekogji naši Medulinci su sidiu u redu od pet šest od njih, i već njima je bio g. Grgo Smač plovac od Ližnjana; a ta pogoda od Artuža napinjao je roge uza se protivu podu kuntra tim ljudim i tom popu, i po tri puta je rešvao.

Malo pokle dojde sidići tim ljudem naš sekretario komunski g. Jakon Diminici i jedan od ovih ljudi reče Antonu Kircu, da neka kaže tom sekretaru, da ti gošpodin Artuži roge napinje i da hi merita, da ga dedenucia sudstvu; i ti Kirac pojde i mu reče tako: i tako ti Vas dotur čini u jednom mistu ovakovom, a ti g. Diminici da mu odgovori: "cosa ande dio te lui che se un uomo matto!" Kada donese odgovor ti Anton Kirac, da je munjen, onda je umirita i te naše ljude, da valja mu oprostiti, kad je munjen: dakle vidite da imamo u našoj Puli i Doturih munjenih.

Jedna druga: Kad je bilo podna g. početat reče: "si chioda la porta della sala e nessun può entrar!" Ne od strane naše ni moga ulizti, ma bèn od strane njihove vidili smo kad su zaprli vrata, ostao je vani Grgo Dobroviti od Galežana i na druga vrata priko kamare

od g. inženjera Matijaša došao je unutra on i koliko ih je potriebalo za nje. Da bi vam bilo viditi kako mi od naše strane smo morali stati, kako oni reču: "col silenzio in coro", a "prodanci i šarenjanci su se setali a vratimi otvoreni mi po kamari početatovoj i sekretarovoj, kako da su deventali impegati; nego nisu ih počeštali, da jim nisu dali baguline: forsi su imali strah, da su jim ruke šporke, da jim ih zvaljuju od crnila od sip".

Pitajte danas toga čovjeka bi li on potpisao ovo, što je pisao prije 12 godina. Mi se nismo promjenili a je li on? Neka mu savjesti kaže — ako je još ima.

Iz Poreščini pišu nam 5. t. mj. Dani kušnje su došli vrhu našeg naroda, jer nije bilo dosta, da su se počimile velike nezakonnosti u vrijeme prošlih izbora u svih trih djeljih našeg Primorja, nego još sada i Bog zna do kada mora naš mill narod trpjeti zbog talijanskog nasilja. Na osobiti način trpi naša Poreščina, koju su poplavili vojnički bez potrebe. Talijanska gospoda hoće prikriti svoje nasilje tako, da su izprosil' vojujku silu za porečku okolicu. Da se pak prikaže svijetu, da je sve to opravdano, zatvara se još vrieke mnogo ljudi, koji su većinom kuće-gospodari i posjednici. Ovi imadu doma žalujuće obitelji, a njihovo dostojstvo očekuje u najboljem vremenu žilave kmetске ruke. Nu poreški seljaci izkazuju izvanrednu ljubav napram zatvorenicima. Polivaliti se mora traćanske okolićane, koji sabiru milodare za obitelji zatvoreniha, a još više hvale vriedni su naši porečki okolićani, koji se dižu jatovice na polja zatvorene braće, da oprave sve bezplatno. Tako će se utješiti oni gospodari, kad budu došli iz zatvora, jer će naći sve opravno. To je sloga, to je ljubav, da mora čovjeku navrieti suza radostnica na oči, kad sve to opaža. Samo tako napried mli porečki okolićani, Bog će vam platiu ovo djelo milosrdlja i On će sve obratiti na bolje. Nedopustite, da polja vaše zatvorene braće ostanu neopravna, te tješite se, da ne trpate samo vi, već s vami i sva hrvatska i slovenska srca. Ustrpljenje dakle, jer je svaka sila do vremena, a vašoj slogi i ljubavi slava!

Izborne vijesti iz Poreščine. Počinimo sa Vrsarom. — U tom talijanskom gnjezdu dogodilo se pri izboru za V. kuriju baš svakojakih nepodobština, kako su to naši javili ustmeno i pisмено našim dićimim zastupnikom. Naši vanjšćake nisu mogli u mjesto, a kojim se posređio glasovati, morali su odmah kući. Komisiji je predsjedao c. k. komisar Gironcoli, koji se je javno na komisiji izrazio: "kuša unđe drio de quai m . . . de preli, che ve inšempia la testa", — sasvim tim da popova nije bilo ni blizu ni daleko. Takovi su vam sažalunji c. k. komisari! To je javna sažalunja! Preporučujemo ovdje našim zastupnikom, da se puk našega jezika odiedi s avsim od talijanskoga pućanstva pri izborih za buduću!

Glavni agitator iz Vrsara bio je obdinski liečnik Dr. Volpi. On je oblietno osobito selo Fontana, osobito u noćno doba, i kada ljudi veđ bijahu na počitku u družtvu Conte Pietro Barisi i Zvana Cerlenko. Mi bi želili, da bi bio taj likar tako marljiv u svojih službenih poslih! U kaštelu priredjivali su ba-kalaj, — a kašnje u kamenariji i u Cerlenkih nije manjkalo smradnih pićaja! Drukako, da su letili fiurinici amo tamo kako i bieli metulji! — Ljudi kažu, da što nije išlo mitom, to da se opravilo prevarom i silom. Baš uzor poštenjaci!!

Naše vanjšćake iz Gradine i Limu krtili su sa kultrvskim izrazom prije izbora: "kuša te špnca šti moštri de ščavi", a pri izborih ti ščavi nisu veđ smrdili, nego su ugodno mirisali. Ali naši su to dobro zapamtili, pa su talijanocu obrnuli pleća. Napried braćo!

Jednomu čestitomu talijanskomu knetu iz Vrsara posjekta je talijanska rulja poslila izbora za V. kuriju loza (jer je ostao pasivan pri izboru) namesav mu prieko 400 for. škoda. To je bio početak o sjeku loza letos na Poreščini. U svakom zlu prehućuje talijani i talijanasi, koji daju poguban izgled našim knetom!

U Foškulinu u glasovao je sa talijanci neki "perita", a čovjek naše krv. Dao Bog, pa se u buduću oslobodio od talijanaskih veriga!

U Fantani slabo se ponili Lovrinovičići i neki Tonkovičići. Ljudi božji, pazite što radite! Nedaže se tako

na lpeak u ruke talijanske gospode! Najhuje se pak ponio stari Marko Talić. Čovjek obunčen u benevrecke, krožat i kamažolu, pak talijanasi! On da je nudjao po flurinj seljoci kšentel!

U Porečnu prije izbora fiduciara za IV. kuriju, nastale tućnje na naše. Našega dišona P. antetića (Fažolića) iz Vrsara razili sjekomu težko po glavi, a kćer mu ružno zlostavili. Drugo opet naše tukli i razili! Onda stalno nije čudo, ako se kmeti osveđuju, pa vraćaju šilo za ognjilo!

Jednomu svećeniku na Poreščini zamazali vrata, akoprem se nije ma baš ništa pacao u izbore: Ta njega niti nije poznati na Poreščini izvan njegovog službenog crkvenog djelovanja! Al bi reć, da nekojim negudaja okružica svih austrijskih nadbiskupa i biskupa!

U komisiji pri izboru za V. kuriju nisu se prosvjedovali, što neimadu poziva za IV. kuriju, dotim protivnicim bijahu jurve pozivi poraždjeljeni. Preksutra u subotu imalo se glasovati za IV. kuriju. U skrajnoj dobi nezajnici već kamo bi se utekli, jer svi prosvjedi kod c. k. komisara Gironcoli u Vrsaru nisu pomogli, naši stavili put pod noge, pak hajde u Pulu dićonomu Lagioci. I pomoglo je. Izbori one subote nisu bili, nego prenešeni za dojdudi četvrtak. Talijanasi ostali su pokunjeni. Tolikoj sramoti se nisu nadali onoga dana. Nu tako će biti i unapred, jer sleparija ima kratke noge", kaže naš narod.

Pri izboru za IV. kuriju u Vrsaru predsjedao je glavom tajnik c. k. namjestništva g. Luscin. Nasil došli u liepom broju glasovati. Došli su na red i braća Stifanici, ti naši dićni boriooci i birači iz Funtane.

Birač Stifanicić pripovjeda, da ga je izborni komesar gosp. Lasacia c. ostro pokurao, što je smutio ministarstvo, namjestništvo, kapetanat, da i iste žandare. A pri tom da ga je moćno udarao po prsiah. Ta sve to su si mogli pristediti! Naućite se biti pravdni, vi, gospodo, kojim naš prejsani vladar šalje, da brniate zakon i pravicu. Rudite dostojni sluge svoga pravišnoga gospodara! Puhik.

Iz Huma pišu nam 4. t. mj.: Postiji izboru pete kurije, poslile izbora seoskih občina, poslile izbora gradova i velikog pojedna sledio je izbor novog upravnog vieda u Humu. To se nije dogodilo tek onako slučajno, nego se moralo tako dogoditi jer više od parlamenta moralo bi sjediti novo upravno viede u Humu. Toga svi ljudi nevjeruju, al kada to kaže sior Tonia, tako — tako iz Kotla, mora da je tako. On znade, da bez ovoga vieda ne bi se moglo riešiti izbućno pitanje i da bi ćitava Evropa propala, kada se ne bi čuo njegov moćni glas. U tom viedu dukako mora on imati prvu rieć, a da bude ta rieć slušana, treba da bude u njem i ljudi, koji će ja slušati. To je rekao i "spustelj", koji ja u svem vodi rijeć dje je on s liepo erudije. Zato je na dan izbora pokupio svoju rodbinu i dao birati u upravno viede sebe sa trojicom netajaka i jednim braćudcom. Tako nad već članova njih petorica će biti uvijek u vedini i sve ća poći gladko kako bude obitelji i rodbini Gzinčica milo i draga. Humjanji kimaju glavom i čule se kako su bili tako bedasti, da su se dali peljati za nos od matora starca, koji jih je nagovorio, da mela za posebno upravno viede, jer da će njim biti tako bolje, a sada vide, da je to on radio samo za to, jer ni se htjelo prije smrti nositi ime "prezidenta" kada ga drugi nisu htjeli ni za zastupnika u občini. Oni vide danas još i to, da će s tim imati samo više troška, koristi nikakove, pa njim je zbilja zao. U kasnu uru njim se poroćo svitili pred očima i stali su misliti kako bi učinili kraj politici jedne obitelji same. Kako čujemo, utolžili su utok ili reklam protiv izborom, a mi se nadamo, da oblasti ne će dopustiti, da se o dobru i sreći jedne ciele občine odlučuje za ognjišćem jedne familje.

Lovranske paćuharije. Neka vratija "diferenca" mi se je bila zatukla va ove moje stare kosti, pak ni mi dala, da kako po uzance pišem moje "Paćuharije". Sada sam se hvata Bogu malo pomogal, a nadam se, da ću za ko vreme hit posvama zdrav, i da ću moć moje Lovrance onako lepo po domaću zabavijat. Nego ća ćete. Naši su stari govoriili, da bol pride na centi, a da hodi ća komad na ućići, osobito ako ni čovek jušto od kmetika, kako rećemo nas stari Tončić, E, blaze njemu, staremu Tončiću, ni

miga svakemu kako njemu. Briga njega za njegoveh osamdeset-let, on pućda lepo svojim starim kolegama krunica, a sam uznimlje žućnici, ni na mareć za onu: — Oj ti starce ni divojka za te.

On se je "intanto" oženil, a reć bi, da mu "skunferi" ženita, pak i dragoj njegovoj polovici. Pak pomislite samo kakovu lunu d mijelo imaju! Volacioni na volacioni a sve na veselje njihovo, zač su Taljani do nogi potukli Hrvate. Keđa veselja za starega Tonica, "romano puro sangue". Sorne, neka bude ća mu drago, oni su lepo oženili, a neka mane već nijedan ne pride reć, da "broji lungi" ne valje. Barba Tonić na dan pira poslali ihm je ov televizag, (to se zna romanski napisan zač je Tonić Romano). "Srećibus, zdrazilibus i bećibus punu vredibus a de letibus jednega sinhubus".

Pak kakovo čudo bi to bilo. Vidite Marietu, pokle njoj je muž kunžijer valje je nastrapala. Morda će sramot kakov mali Bartolić. Bog đaj kletu dva, a do prekletu, četiri sve zdrave i jedra-steh. Pak još će se reć, da su Hrvati zlo-česti! Toretotte, bi rekao Njanji. To se zna, da je nebogoj to malo brani, da ne more Hrvatom zubi pokazat kako po navode. Ma neka se stripi — će beaj prit vreme, kada se bude mogla opeta mešat va politiku.

Dunke kako već svi znate va Lovrane su bili balotacioni za deputate. Dobil je, to se zna, "partit od vina". Poperditi, kaporioni, već su pripravljali bumble i maškuli, da će putat od veselja, kada ti temu zlođejzu nebeše, pride ti jedan veđer pred Lovran jedan vapor vas rzsvetljen, a na njem sveta brez broja. Ča je, ča bi — Taljani potču na moje misleć, da je to talijanski vapor, ki im nosi glas, da Spincić i Laginja neto poć va Beć. Gredu na mora, a kad tamo, to ti s vapora vapiju stotine njih: Živio Spincić! Živio Laginja!

Da vam je bilo onputa videt naše Poperdile! Nekeđa svija od jada marum, nekeđa trbu, nekeđa stumih, neki plaće, neki kijane, neki vapije, neki se grize — neki gre iskat duhtora, da njim da kakovu purgu ale ća to Brizni ljudi, su mi poprpio smiljenja storihi, kako su se nebogoj prevatili. A oni na vapore vapiju: Živio Spincić! Živio Laginja! i pivaju, a ćeže bože lepeša. Va Opricel su njim važgali kresi, a naši s kraja su njim vapiji: Živio Spincić! Živio Laginja! Dunke Spincić i Laginja te poć va Beć. Ah! ka pokora za Taljane.

Zatim je vapor šal put Mošć-mo, kada su naši doćekali svoju braću kako trebe. Bilo je veselja. A Brsećani! Svi kako jedan. Živili! A ća će na to naši Poperditi? Komaz su zlo va se prišili, onputa su se zbrali, da se dogovore ća se storit kada vapor nazad pa sa. Pika-ro ba govori, da gre ćo pitat. Neki govore, da nē, da neka se zame nekoliko rogi pak da neka se va nje tuli. Dobro, dobro! su zavapili svi, ma kada nać toliko rogi ovu dobu. — Ne bojte se, rekao je Pikaroba, ja grem doma po nje, zio ju ure imah ih punu vreću. Sreća da su ih onputa skopali. Kad je parnesal ovi barbovi rogi, počeli su va nje tulit, a ovi na vapore, ki su valje znali, da su to rogi "stile romano", počeli su se smet i smet, da se dugo niti mogli smirit.

Kada su pak zbrali Rizzija bilo je veleđa veselja. Partit od vina je skakal kako nem od veselja, a da brižam ne zna ni zač. Kenić, da se je ofendil, zač ga nisu zvali na njihove fraje, ter da bi njim bil sopal va ermoniku. — "Mi eđer pono šolo keanto šedacioni, mi pono per švodar — ma per pejer fino e beće, še poni šolo borbeli. Salsopojit ti majner! plakal mi se je na goke "uzi Kenić. Sac. ćekaju Rnkvsćane. Već su armali Marina, da na Kozline puća kada budu prišli. Partit od vina mora bit on dan va Lovrane, kada će imet jest i pit ala maka, i kada će morat poslušat onega poturicu Krtića, ki će njim govorit sada proti Hrvatom jušto onako, kako je pred dve, tri leta govoril proti Taljanom, ki su gas Reki "sfratati". I pomisleć, da će bit ljudi, ki će va njega žbalit z otvoreniimi usti. A brižan svet! A jer će bit mej njimi i moj nekadašnji prijatelj Kobula, to ću prvo nego svršim, s dopušćenjem gospodina direktura od "Naše Slogi" malo da i s njim pođeškurim.

Dragi moj Kobula! Mi smo stari prijatelji, ti se dobro spameduješ, da smo i oveć skupa pasli. Onda ti je bilo i bolje i lepše, zač si bil ono ća si a danas? Odkada se "gospodnom" črećaji jidasi: već nje, on "čavet", ki si jednaput bil. Nego ćuj me. Ako si čovek od poštenja, ja te

sada pozivljem, da mi po istini odgovorim na ovo ča te budem pital:

1. Reci mi, možeš ti dokazat, da ti je naš premltosvi Cesar pisal, da se ni ča bat, zač da pokle je J e l e t i ć za po-
deštin, da čemo mi Lovranac ostat kako
sno jedapnt bili? Ako mi možeš pokazat
ta list ti, ale ki od tvoje kumpari, nač
češ pul gospođina redaktora od „Naše
Sloge“ 1000 forini, ako ne, onpita češ
mi dopustit, da tebe i tvoje prijatelje, ki
to govoriše, nazovem, da ste silipi i va-
ralice, ki nebi poguk s laži smuđujete.

2. Dobit češ 1000 forini (deset tisuć
znas) ako dokažeš, da bi Spinčić i
Laginija prodali Istru Hrvatskoj. Ako
ne možeš to dokazati i ako si pošteni,
pljuni u obraz onim, ki su te to
naputili.

Za sada toliko a drugi put nač čemo
još ča. Za beči se ne boji, oni te ti bit
depozitani kada odgovoriš na moja
dva pitanja. Danke K obula na čelo,
ako si junak. Barba Toničić

Iz k a z

prinosna na ravateljstvo „Druške sv. Cirila
Metoda“ za Istru tekotm mjeseca ožjuka
tek. god.

Mate S. Hero, Rieka, pripošlije
iznos, sabran u Bakru u druž-
tvancu iza držane skupštine
stranke prava a na zdravim
prisutnim Istranom. f. 6-39

Gauda Sokolić iz Nerazina, pripo-
šlije svotice, sakupljenu pri
večeri, držanoj od one Hrvat-
čitaonice. f. 9-39

Marko Franciđ na Rieci pripošlije
svoticu, sakupljenu po gosp.
Matu Franciću prigodom vjuna-
činja gospođice Antonije Moisa
s gospod. Ivanom Herom iz
Baške dne 22. febr. f. 4-33

Ženska podružnica a Opatiji pre-
daje za proštu godinu: čla-
nariu. f. 60-
dohodka od kućarice „Istar-
skim Sokolovom“ f. 4-
od z-bave 2. marča ove god.
(na pustni večer) f. 36-90

Muška podružnica u Kastvu pripo-
šlije sakupljenih u veselom
društvu a gostioni Vi. Jelčića
u Kastvu dne 4. marča tek.
god. prigodom proslave imen-
dana obilježjenog obč. glavaru
Kaz. Jelčića u korist astro-
ženja hrvatske škole u Malom
Lošnjaju. f. 10-

Podružnica mužka u Štrpedu pripo-
šlije čisti prihodi od zabave,
dane po tamonoj hrvatskoj
čitaonici f. 25-06

R. K. Jeretov, povjerenik Zadar-
javla, da je poštu poštaskim

Checkom sakupljenih putem
„Narodnog Lista“ u Dalmaciji
tekotm pr. mjeseca uz svoj mj.
1 for. f. 63-74

Dragutin Nancini iz Djakova pripo-
šlije sabruih od odvjetnika
g. Šabarića u svojoj vill. f. 5-16

od njega istoga pako u više
prilikah. f. 5-

Predsjedništvo ženske podružnice
u Voloskom predaje čisti pri-
hodi od zabave i plesa danog
dne 1. marča tek. god. u Vo-
loskom (mesopustni ponedjeljak) f. 51-

Gosp. Adolf pl. Mairzhfal, posjed-
nik i vatreni domoljub iz Vo-
loskoga predaje sakupljenih pri-
godom na proslavu ljubera za-
stupnika gosp. Vj. Spinčića i
gosp. dr. M. Laginje u care-
vinsko vijeće pjevanjem inglez-
kih pjesama. f. 15-

Prof. I. Kabar iz Osieka kao pred-
sjednik „činovničke zadruge“,
ibidem, pripošlije zaključkom
glavne njene skupštine od čistog
dobitka u god. 1896 dar od. f. 20-

N. N. rodoljub u Kastvu polaže
utemeljiteljnu svotu uz opasku.
Zaleđ što su fundicijari za V.
kuriju rukavačke sekoje gla-
sovali za svoga i narodnoga
protivnika. f. 100-

Čitaonica u Voloskom sakupila
putem izpostavljenih u svojih
prstorijah škrabice. f. 1-60

Ladislav Havel, kapelan u Humu
pripošlije iznos, sabran od druž-
tva takozvanih „vr... forešta“ f. 6-06

Albin Klun, kapelan u Buzetu
pripošlije u ime banke Jonah
and the Wahle. f. 2-60

Miho Poduje, pravnik u Gradcu
pripošlije sakupljenih na sjed-
nici akademič. društva „Hr-
vatska“ f. 5-56

Ant. Elmer, kapelan u Poljanah
predaje iznos darova od čes-
kih svećenika, službeniđ u
Istri, kojim se pridružuje i med-
dri gosp. Ivan Čepelka, obč.
hećnik u Pazinu i gosp. Josip
Sébast, obč. hećnik u Kastvu
i to na počast uspomena svoj-
jih suzemljaka, preminulih u
Istri. f. 100-

Prisposlano.*)

Otvoreno pismo
Veleč. popu Stipi Vučiću
kapelanu u Kraljevići.

Dne 8. proš. mjeseca, Vi ste mi u
Kraljevići a prislušitli sedmorice svje-
dokona (gospode: Higinja Pajkurića, Rudolfa
Srećera, Eduarda Giusti a, Stjepana Milu-

lićića, Jure Turine, Gayre Turine i obđin-
skoga tajnika Polića) svečano obetali, da
če ta, do konca ožjuka 1897. ili matemati-
čno dokazati, ono što ste proti meni
napisali u „Katoličkoj Dalmaciji“ od ož-
ujuka 1897. ili opovrgnuti.

Utanačeni rok jur je iztekao bez da
ste Vi održali Vaše besjede.
Nije mi do toga da sada kvalificiram
Vaše ponašanje.

To prepuštam poštenom obđinstvu.
Gospođa svjedoci, čijemu sam se sudu
podvrgao, odličiti ča, koja stanovište, da
ja sada zauzmem prama Vami.

U onomu pako, što ste Vi, odnosno
na naš sastanak u Kraljevići (8. ožjuka
1897.) napisali i što će te valjda i unap-
ried napisati u „Hrvatskomu Pravu“ i u
„Katoličkoj Dalmaciji“, neka ista gospođa
svjedoci sude, koliko ima i koliko će even-
tualno biti istina.

Trst, 3. travnja 1897.
Ante Jakić.

*) Za članke pod ovim naslovom ne odgo-
varam uredništvo. Op. ured.

Listnica uredništva.

Gosp. V. H. u K. Primoli smo sve u redu.
Vašim soljakom alati čemo uz najvišu cenu, nešto
žrtvuje Vi a nešto čemo mi, dok nas Bog po-
mogne. Zvillli!

Gosp. A. Y. Vašu opravdanu pritužbu
izučili smo dočitej obilist neka ona pozove na
svoj nevrjedna muž. Zdravo!

Listnica uprave.

Gosp. T. S. B. u sv. I. Onaj smo novac
primili i poslati čemo Vam čim prije koleđar. --
Zvillli svi tamo naši!

Bika na prodaju

čudja Anton Kalčić-Barela pok. Ma-
teja iz Lipe — občina i pošta Jel-
šane (Istra) slavnim obđinom, gospo-
darskim zadrugam, posjednikom itd.
Bik je vrlo dobroga plemena, krasno
uzrastao, 2 godina star, srnaste dlake,
bez ikakve pogriješke.

Tko želi poblizjih viestih, neka se
obrtati na vlasništka.

Dobro poznate i obljubljen

štrcaljke

inžinira Živica

dobivaju se
još uvijek
uz obične
nizke cene
na skladištu tvrdke

ZIVIC i drug.
(Schivitz Comp.)
ulica Zonta br. 5.

TRST

Tko želi, pošalj mi se cijenik.

Liekarna Dragutina Accurti-a na Rieci

Corsia Deak

odlikovana zlatnom kolajnom na hygieničkoj izložbi u Beču godine 1894.

preporučuje štovanom obđinstvu sljedeće liekove:

Željezovito Kinovno vino (Vino Chino ferrato) ovaj liek upotrebljava se veoma uspješno u prvih bolestih, kojima je povod neravnan krv, kao u bijelobolji, kod gljivih (Scroflosi), uzro u kešijah (rachitis), kod odraslih, kod anemičnih dječjaka i kod slabe djece, djeluje veoma dobro za oporavu posle slabehih bolesti, kod nestajke krvi, nepopravivosti i u obće za pojačanje i okriepu tjeła. — I caktenka sa naputkom stoji i forintu.

Sok od Salsaparille — Mandurus (Estratto Salsapariglia) za čišćenje krvi, osobito u prljeće dobro je uzimati najbolje sredstvo proti svakim posliedicam veneričkih bolesti, proti kostobolji, poganići i ulogam, u obće za sve bolesti, koje su prouzokovane od pokvarene i nečiste krvi. I caktenka naputkom stoji 80 novč.; tri caktenke jesu dostatno za četvru proljetnu kuru to stoji 2 for.

Najfinije ulje od kakafora (olio di fegato di Merluzzo) obće poznato, i izvrstno priznato sredstvo za slabu i škrofoloznu djecu.

I boca 1 forint.

Sredstvo proti kurjim očima (Essenza per i calli) odstranjuje sjegurno kurja oka i trada-vice. I boćica sa naputkom 35 novč.

Slastice proti kašlju i promuklosti grla. Izvrstno sredstvo proti kašlju i bronhijalnom kataru. I kutija stoji 35 novč.

Iznu navedenih liekova imadu u zalih sv tu i inozemne specialitete, kozmetična sredstva medicinskih sapuna svakojakih kirurđijskih sprava, mineralnih voda, te obavija točno svo naručbe bezodvlačno uz poštasko pouzeće.

Željezno vino

prekušenejn. zanesljiivega
učinka. Ima v sobi lieko
prebitivir željeznat preparat,
keteri učinkuje pri slabot-
nih na pomanjkanju krvi
in na živicti tepelji osebah.
pripoređljiv peselno tuđi za
slabotne, blede otroke.

Deset gramu teja preparata ima v sobi 25 miligramu
željeznoga kiselina in 10 miligramu lieška iz skrove
kiselijega draveca.

Lekarnar Piccoli u Ljubljani jamči za
označeno, zmeraj jed-
nako sestavo, potrjeno po kemični razkrojni dr.
Hagerja v Frankofradu na Odr in prof. Ball.
Knapsitchea, zaprisež-nega sodnjakoga kemika
v Ljubljani

Steklenca imajoča pol litra velja 1 glđ., 4 pollitrove
steklenice 3 glđ. 50 kr., franco sa poštasko vred 4 glđ.

Tko pije
Malthreiner-
Haeippovu sladovu kavu?
Svaki
tko ljubi tašnu kavu a priediti hoće i
zdravije začuvat.

Svećar J. Kopač

Solkanska cesta
u GORICI broj 9.

preporuča velečastnomu svećenstvu, crkvenim upravam, to slavnom obđinstvu prave
pčelno-voščene svieće
kilogram po for. 2,45

Da su ove svieće, koje nose protokolitarni tvornički znak, nepokvarena, jamčim
sa svotom od 1000 kruna.

Svieće slabije vrsti za pogrebe i postanu razsvietu crkava dobivaju se po vrlo
nizkoj cieni.

Prodajem takodjer tamjan za crkve:
Lacrima oajšljiiji Rigr. po for. 1,20
obićni 1.-
Granis —60

Robu šalje na sve strane anstro-ugarske monarkije prosto od postarane.

Prave bruske suknene tvari

Jedan coupon
3-10 m. dug, do
statan za muž-
ko odjelo stoji
samo

for. 3-10 iz dobre	parve
4-10 iz dobre	svicje
4-50 iz dobre	valje
6- iz bolje	
7-75 iz bolje	
9- iz najfinije	
10-50 iz još finije	

Jedan coupon za crno salonska odjelo for. 10.
Tvari za gornje kapute, Boden, Peruvianne,
Dokings. Tvari za državne i željezničke čil-
dovnlke, najfinije Kamgarne i Cheviste itd.
raznašlje uz tvorničke cieni kao čvrsto, solidno
i vrlo dobro poznato

Skladište tvr-
dihog sukna **Kiesel-Amhof u Brnu**

Uzori badava i franco. Pošlije kvjerno uzorku.
Pozor! P. n. obđinstvo upozorje sa oso-
bita na to, da stoje tvari mnogo manje, ako
se ih izravno naruč nego li one, koje se pose-
dovanjem trgovca nabavi. Tvrđka **Kiesel-**
Amhof v Brnu raznašlje svo tvari
uz prave tvorničke cieni bez oblika, što ga daju
krojačem, koji škodi silno privatnim strankam.

H. BRODJOVIN

Ljekarna k Zrinjskomu
Zagreb, Zrinjski trg broj 20.

trputćev sok.
reporuča kao najbolje sredstvo proti kašlju, promuk-
losti, hripavosti, psohojji i plućnom kataru svježij
izvrstno djelujući i
Glasna boćica 75 novč.

Uz taj iz svježeg bijel predjeđen sok preporučam moji
kri-
Glasna boćica 50 novč.

Gorski čaj proti kašlju,
koji znatno pojačaje djelovanje istoga
Glasna omota 55 novč

Sok proti kašlju za djecu.
Djeluje izvrstno kod djece kod prehlade, kašlja, hri-
pave i plućnih bolesti. Glasna boćica 50 novč

Najbolje sredstvo je:
Mazilo proti kostobolji
kod vrgenja, reumatizma, isušnja, bolih u zglobovima
kukavina, te kod svih podložnih bolestih, koje us-
staju usljed prehlade i nuzabosti.

Glasna boćica sa naputkom 75 novč.

Obširni cijenik uz zahtjev badava i franco.

Ljekarna k Zrinjskomu
H. BRODJOVIN
Zagreb, Zrinjski trg broj 20.